

POSTANOWIENIE

Dnia 16 stycznia 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu, Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSA Bogdan Wysocki (spr.)

Sędziowie: SA Ewa Staniszevska,

SA Małgorzata Mazurkiewicz - Talaga

po rozpoznaniu w dniu 16 stycznia 2013 r.

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa **małoletniej P. F. i małoletniego M. F. (1) działających przez matkę Z. F.**

przeciwko **(...) S.A. w S.**

o zapłatę

na skutek zażalenia powodów

na postanowienie Sądu Okręgowego w Poznaniu Ośrodek Zamiejscowy w L.

z dnia 21 listopada 2012 r., sygn. akt: XIII C 916/12

postanawia:

uchylić zaskarżone postanowienie.

/-/E. Staniszevska /-/B. Wysocki /-/ M. Mazurkiewicz - Talaga

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy stwierdził swą niewłaściwość rzeczową do rozpoznania powództw małoletniej Partycji F. i M. F. (1) i sprawę przekazał Sądowi Rejonowemu w L.. W uzasadnieniu orzeczenia Sąd wskazał, że powodowie Z. F. i małoletni P. F., M. F. (1) i M. F. (2) złożyli pozew o zapłatę wnosząc o zasądzenie na rzecz małoletnich P. F. kwoty 75.000 zł i na rzecz M. F. (1) kwotę 75.000 zł, na rzecz Z. F. kwoty 120.000 zł i M. F. (2) 100.000 zł. Zgodnie z art. 17 pkt 4 k.p.c. Sąd Okręgowy jest właściwy do rozpoznania sprawy o prawa majątkowe, w których wartość przedmiotu sporu przewyższa 75.000 zł. Między powodami zachodzi formalne współuczestnictwo w sporze uregulowane 72 § 1 pkt 2 k.p.c. W przypadku tego rodzaju współuczestnictwa właściwość sądu musi być uzasadniona dla każdego z roszczeń z osobna i dla wszystkich wspólnie. W niniejszej sprawie występuje właściwość rzeczowa sądu okręgowego dla roszczeń małoletniego powoda M. F. (2) i Z. F. natomiast brak takiej właściwości dla powództw małoletnich P. F. i M. F. (1), którzy wnieśli o zasądzenie na swoją rzecz kwot po 75.000 zł. Zatem właściwy do rozpoznania sprawy z powództw małoletnich P. F. i M. F. (1), o zapłatę kwot po 75.000 zł jest Sąd Rejonowy w Lesznie.

Zażalenie na to postanowienie złożyli powodowie, wnieśli o uchylenie zaskarżonego postanowienia. Powodowie zarzucili orzeczeniu:

- naruszenie art. 446 § 1 i 4 k.c. oraz art. 72 § 1 pkt 1 i 2 k.p.c. poprzez przyjęcie, że w przedmiotowej sprawie występuje po stronie powodów współuczestnictwo formalne, a nie materialne,

- naruszenie art. 19 § 1 i art. 21 k.p.c. poprzez błędne określenie wartości przedmiotu sporu osobno dla każdego z powodów, podczas, gdy wartość przedmiotu sporu w niniejszej sprawie powinna być określona poprzez zsumowanie roszczeń powodów,
- naruszenie art. 17 pkt 4 k.p.c. poprzez nieuznanie swojej właściwości przez Sąd Okręgowy,
- naruszenie art. 25 § 3 i art. 200 § 1 k.p.c. poprzez ich błędne zastosowanie.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie okazało się uzasadnione.

Zgodnie z brzmieniem art. 72 § 1 k.p.c. kilka osób może w jednej sprawie występować w roli powodów, jeżeli przedmiot sporu stanowią m.in. prawa oparte na tej samej podstawie faktycznej i prawnej (współuczestnictwo materialne), albo jeżeli przedmiot sporu stanowią roszczenia jednego rodzaju, oparte na jednakowej podstawie faktycznej i prawnej, jeżeli ponadto właściwość sądu jest uzasadniona dla każdego z roszczeń z osobna, jako też dla wszystkich wspólnie (współuczestnictwo formalne).

Zatem tożsamość podstawy faktycznej w rozumieniu art. 72 § 1 pkt 1 k.p.c. nie jest wyznaczana okolicznościami faktycznymi mającymi usprawiedliwiać określone roszczenia, lecz wyraża się sferą prawa podmiotowego wynikającego z jednego, tego samego stosunku prawnego, z którego to prawa podmiotowego dopiero wynikają roszczenia. Wobec tego tożsamość podstawy faktycznej w rozumieniu art. 72 § 1 pkt 1 k.p.c. należy postrzegać jako tożsamość zdarzeń, których wystąpienie determinuje powstanie określonego stosunku prawnego będącego źródłem praw, z których wywodzone są następnie roszczenia, a nie jako tożsamość okoliczności faktycznych wymagających przytoczenia na uzasadnienie konkretnych zgłoszonych żądań z tych praw wywiedzionych.

Roszczenia najbliższych członków rodziny osoby zmarłej dochodzone z tytułu znacznego pogorszenia ich sytuacji życiowej (art. 446 § 3 k.c.) oparte są na prawach tych osób do odszkodowania. Powyższe prawa są elementem stosunku prawnego regulowanego przepisami o czynach niedozwolonych, który powstaje w wyniku znacznego pogorszenia sytuacji życiowej najbliższych członków rodziny wywołanego śmiercią osoby bezpośrednio poszkodowanej w wypadku. Szkoda w postaci znacznego pogorszenia sytuacji życiowej jest charakterystyczna tylko w odniesieniu do osób najbliższych (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 9 stycznia 2007 r., III CZP 111/07, MP 2009/3/151-153).

Wobec tego na uwzględnienie zasługiwały zarzuty powodów, że w niniejszej sprawie zachodzi współuczestnictwo materialne. Przy występowaniu współuczestnictwa materialnego właściwość rzeczowa określa się na podstawie łącznej wartości przedmiotu sporu, obejmującej wszystkie żądania skierowane przez współuczestników (zob. Kodeks postępowania cywilnego, Komentarz do art. 72, tom 1, LexisNexis, Warszawa 2006 r., s. 215, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 marca 1967 r., I PZ 6/64, OSPiKA 1965/3/62). Zatem w niniejszej sprawie suma dochodzonych przez powodów roszczeń znacznie przekracza 75.000 zł. Wobec tego właściwy do rozpoznania niniejszej sprawy zgodnie z brzmieniem art. 17 pkt 4 k.p.c. jest Sąd Okręgowy.

Mając to na uwadze Sąd Apelacyjny na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji orzeczenia.

/-/ E. Staszewska /-/ B. Wysocki /-/ M. Mazurkiewicz - Talaga